

3. Ворона П. Механізм та особливості державного контролю місцевої влади Ізраїлю на прикладі муніципалітетів. Держава і суспільство. С. 159-165. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/300236454.pdf> (дата звернення 09.10.2023).
4. Ізраїльський досвід висвітлення війни: цензура на відзняте відео, повідомляти про втрати заборонено : Texty.org.ua. 03.11.2015. URL: https://texty.org.ua/articles/58904/Izrajilskyj_dosvid_vysvitlenna_vijny_cenzura_na_vidznate-58904/ (дата звернення 12.10.2023).

УДК 338.439.62-021.6

АРТИМОНОВА І.В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

e-mail: artimonovaira@ukr.net

ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАВОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Досліджено проблематику забезпечення стійкості, безпеки і гнучкості вітчизняної логістичної інфраструктури. Визначено пріоритети забезпечення стійкості та ефективності ланцюгів поставок сільськогосподарської продукції на ринки в умовах затяжної війни і повоєнного відновлення.

Ключові слова: ланцюги поставок, логістична інфраструктура, інвестиції, бізнес-структури, експорт, ринок.

I.Artimonova, Candidate of Economic Sciences (Ph.D.)

Bila Tserkva National Agrarian University

PROBLEMS AND PRIORITIES OF ENSURING SUSTAINABILITY OF AGRICULTURAL PRODUCTS SUPPLY CHAINS

Abstract. The problems of ensuring the stability, safety and flexibility of the domestic logistics infrastructure were studied. The priorities for ensuring the stability and efficiency of supply chains of agricultural products to markets in the conditions of a protracted war and post-war recovery have been identified.

Key words: supply chains, logistics infrastructure, investments, business structures, export, market.

Враховуючи сучасні реалії, проблема нестійкості ланцюгів поставок перебуває в площині єдності з проблемами стратегічного їх розвитку, надійності й безпеки та адаптивного управління в умовах невизначеності бізнес-середовища. Нестійка робота ланцюгів поставок негативно впливає на рівень якості обслуговування клієнтів, а також знижує ефективність функціонування глобальних виробничо-збутових ланцюгів.

В умовах війни однією з ключових причин зниження стійкості постачання сільськогосподарської продукції є поява «вузьких місць» у логістичній інфраструктурі, що виникають з пропускнуою спроможністю транспортних інфраструктурних об'єктів, а саме: залізничних та сухопутних шляхів, які не справляється з існуючим і прогнозованим потоком вантажів та блокування морських портів, що практично унеможливило своєчасний і безпечний експорт

сільгосппродукції традиційними торговельними шляхами. Кожне «вузьке місце» призводить до виникнення збоїв у ланцюгах поставок сільськогосподарської продукції та до економічних втрат бізнес-структурами.

Все це актуалізує необхідність оптимізації управління логістичними *ланцюгами поставок*, реформатування логістики, забезпечення стійкості існуючих та пошуку альтернативних ланцюгів поставок.

Питанням забезпечення стійкості ланцюгів поставок надається важливого значення, підтвердженням є оновлена Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 430-р [1], яка визначає головні пріоритети розвитку транспортного сектору України у системі сучасних викликів та загроз внутрішнього і зовнішнього середовища, враховуючи прогнозовані структурні зрушення в економіці країни.

Реалізація визначених цілей та пріоритетів оновленої Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року гарантуватиме стійкість і високий рівень конкурентоспроможності національної транспортної системи, створить умови для безперебійного постачання сировини, матеріалів, готової продукції для потреб економіки, забезпечать розвиток внутрішньої і зовнішньої торгівлі через розширення присутності на існуючих товарних ринках та вихід на нові ринки, а також Україна зміцнить свій статус гаранта продовольчої безпеки на світових ринках [2].

Сьогодні пріоритетним напрямом для бізнес-структур є вміння не тільки скорочувати логістичні витрати, але і знаходити нові інноваційні рішення для збереження стійкості ланцюгів поставок в період війни, а також належне забезпечення збалансованості рівня прибутковості і стійкості ланцюгів поставок в непростих і складно передбачуваних макроекономічних умовах [3].

Безперечно, що забезпечення стійкості ланцюгів поставок сільськогосподарської продукції є важливим завданням для України в умовах війни. До основних пріоритетів забезпечення стійкості ланцюгів поставок сільськогосподарської продукції варто віднести: забезпечення безпеки (стабільність постачання вимагає створення безпечних умов для виробництва, транспортування, зберігання сільськогосподарської продукції); диверсифікація постачальників (розширення мережі постачання та формування багаторівневої системи постачання сприятиме мінімізації ризиків, що пов'язані зі змінами умов постачання; резервування та управління запасами (формування запасів продукції забезпечить необхідну кількість сільськогосподарської продукції у випадку перерв у постачанні); впровадження інновацій (використання новітніх технологій та методів виробництва підвищить ефективність сільськогосподарського виробництва та забезпечить стійке постачання); тісна співпраця з міжнародними партнерами (розвиток співпраці з міжнародними організаціями та країнами забезпечить стабільне постачання сільськогосподарської продукції включаючи залучення інвестицій, обмін технологічними знаннями та підтримку експорту продукції).

Резюмуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що попри

безпрецедентні пошкодження логістичної інфраструктури, аграрний сектор країни демонструє стійкість до викликів і ризиків воєнного часу завдяки впровадженим заходам і реалізованим ініціативам на різних рівнях державного управління в напрямі відновлення, розбудови диференційованих ланцюгів поставок та ринків збуту сільськогосподарської продукції. Водночас підвищення *стійкості ланцюгів поставок та* забезпечення надійного й ефективного постачання сільськогосподарської продукції на ринки в умовах затяжної війни і повоєнного відновлення потребує обґрунтування пріоритетних напрямів та дієвих заходів державної політики щодо підтримки реформ та стратегічних ініціатив, спрямованих на адаптацію до змін ведення діяльності суб'єктів господарювання та створення сприятливого інвестиційного клімату в агросекторі країни.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 430-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#n13>
2. Михайличенко К. Транспортна стратегія у національних інтересах України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2017. № 2. С. 82–94.
3. Погребняк А. Т., Неміш Ю. В., Павловські Г., Шевченко С. Г., Тиркало Ю.Є. Безпека та особливості функціонування ланцюгів поставок в умовах ризику. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2022. Вип. 35. С. 10–18.

УДК 338.432.06(477)

БАТАЖОК С. Г., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

e-mail: batazhok@ukr.net

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Ключовим фактором розвитку національного аграрного сектору є пошук нових інструментів щодо зниження кредитного ризику для сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: аграрні розписки, інструмент фінансування, сільське господарство, банківське кредитування, впровадження сек'юритизації.

S. BATAZHOK, Candidate of Economic Sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

FINANCIAL SECURITY OF DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY OF UKRAINE

Abstract. A key factor in the development of the national agricultural sector is the search for new tools to reduce credit risk for agricultural enterprises.

Keywords: agrarian receipts, financing instrument, agriculture, bank lending, introduction of securitization.

Аграрні розписки за умови налагодження механізмів їх вільного обертання